
Korkan kimse, geceleyin yol alır. Gece yol alan kimse de varacağı yere ulaşır. İyi biliniz ki, Allah'ın metâi çok pahalıdır. İyi biliniz ki, Allah'ın metâi cennettir.(Hadis-i Şerif)

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Korkan kimse, geceleyin yol alır. Gece yol alan kimse de varacağı yere ulaşır. İyi biliniz ki, Allah'ın metâi çok pahalıdır. İyi biliniz ki, Allah'ın metâi cennettir.”

(Tirmizî, Kıyamât 18)

İnsan en çok gece karanlığında düşman hücumuna uğrar. Gece baskınları, birçok orduyu hazırlıksız yakalar ve yenilmelerine sebep olur. Böyle bir baskına uğramamak için uyanık olmak, gecenin başlangıcında yol alarak mesafe katetmek, yerini belli etmemek veya uyanık olduğunu göstermek gerekir. Böyle davranan bir kişi veya bir ordu ulaşmak istediği yere ulaşır; böylece zafer de kendilerinin olur. Düşmanın hücumundan ve baskına uğramaktan korkan kimse, bu tedbirleri zamanında alıp uygulamaya koymalıdır. Aksi takdirde başarı şansını kaybeder.

Peygamberimiz, bu temsîlî anlatımıyla, bu dünyada bir âhîret yolcusu olan insanın, tıpkı savaş zamanında tedbir alan ve böylece zafere ulaşan kimse gibi, vakit kaybetmeden tedbir almasını ve âhîrete hazırlanmasını istemişlerdir. hîret için alınacak tedbir, Allah'ın emir ve yasaklarına uymak suretiyle bu dünyada iyi bir hayat geçirmekten ibarettir. Müslüman için dünya hayatı bir cihad ve mücâhededen ibarettir. Fakat onun yolunun üzerine dizili şeytanın hile ve tuzakları, nefsinin aldatıcı arzu ve istekleri, önüne çıkan birer düşman ve hedefiyle kendisi arasında birer engeldir. Bunları yenebilen kimse, savaşta düşmanı yenen asker gibi galip gelir ve başarıya ulaşır. İnsan ne zaman ve nerede Allah'a kavuşacağını ve dünya hayatına vedâ edeceğini bilemediğine göre, bütün ibadet ve tâatlerini zamanında yapmalı, üzerine düşen her türlü kulluk vazifelerini gücünün yettiği nisbette yerine getirmelidir. Şeytanın hilelerine ve nefsinin bayağı isteklerine baş eğmemek suretiyle bu dünya hayatındaki imtihanı başarabilmelidir.

Metâ, ticaret yapılan eşyâ demektir. İnsanın zenginliği, sahip olduğu eşyanın kıymetiyle ölçülür. Metân sadece dünyalık mallar için kullanılmadığını, bir âhiret metânının da bulunduğunu Peygamberimiz'in bu hadislerinden öğrenmekteyiz. Allah'ın metâı, diğer bütün maddî metâlardan daha üstün, daha kıymetlidir. Bu metâ, dünyada işlenilen güzel işler, iyilikler, ibadet ve tâatler, kısacası Allah'ın hoşnut olduğu her şeydir. Çünkü bunlar sayesinde insan cennete girmeyi hak eder. Bu husus Kur'ân-ı Kerîm'in çeşitli âyetlerinde de açıkça bildirilir: "Allah, mü'minlerden mallarını ve canlarını cennet karşılığında satın almıştır" [Tevbe, 9/11]. "Mal ve oğullar dünya hayatının süsüdür. Baki kalacak olan güzel işler ise Rabb'inin katında hem sevapça daha hayırlı hem de ümit bağlamaya daha lâyıktır" [Kehf18/46] gibi âyetler bunun delilidir.

Hadisten Öğrendiklerimiz:

1. Allah'tan korkmak ve dünya hayatında ona göre hareket etmek gerekir.
2. İbadet ve tâatleri, iyi ve güzel işleri zamanında yapmak ve her an ölüme hazır olmak gerekir.
3. Günahlardan ve isyandan olabildiğince uzak durmak iyi mü'minin niteliğidir.
4. Mü'min, Allah için malını ve canını fedâ edebilecek kadar cesur ve cömert olmalıdır.

(Riyazü's Salihin - İmam Nevevi Tercüme ve Şerh: Prof. Dr. M. Yaşar Kandemir, Prof. Dr. İsmail Lütfi Çakan, Yrd. Doç. Dr. Raşit Küçük)